

РЕФЕРАТИ

РЕФЕРАТИ

УДК 37.015

Зарубіжна методика формування громадянських вмінь / О. В. Кузьменко, Н. Б. Решетняк // Вісник НТУ «ХП». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків : НТУ «ХП», 2014. – № 63 (1105). – С. 22–29. – Бібліогр. : 7 назв. – ISSN 2227-6809.

У статті викладено методику формування громадських вмінь у старших класах середніх шкіл США. Обґрунтовується доцільність її використання в школах і вищих навчальних закладах України. Аналізуються дидактичні та методичні аспекти формування в учнів двадцяти чотирьох вмінь свідомого компетентного громадянина, що поділяються на три види: суто громадянські, дослідницькі та навички критичного мислення. Кожна група вмінь містить вісім узагальнених дій, якими суб'єкти навчально-пізнавальної діяльності повинні усвідомлено володіти. Зазначена методика формування громадянських вмінь описана в американському підручнику з громадянознавства, що застосовується у старших класах сучасних американських середніх шкіл.

Ключові слова: методика формування, громадянські вміння, зарубіжна педагогіка, навички критичного мислення, дослідницькі вміння, свідомий громадянин.

УДК.340.115.4

Про ресурс розвитку в Україні / А. В. Гасвая, І. Г. Дегтярьова // Вісник НТУ «ХП». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків : НТУ «ХП», 2014. – № 63 (1105). – С. 30–35. – Бібліогр. : 4 назв. – ISSN 2227-6809.

У статті досліджуються причини, підстави та умови виникнення громадянського суспільства. На основі аналізу сутності, змісту і правової форми громадянського суспільства розглядаються його розвиток і становлення. Увага приділяється проблемам самоорганізації громадянського суспільства, його незалежності від держави і взаємодії з державою. Розглядається ідея, заснована на необхідності ефективного регулювання взаємовідносин людини з політичною владою, суспільства з державою.

Ключові слова: громадянське суспільство, держава, правова держава, політична влада, самоорганізація, незалежність, інститут, взаємодія, право.

УДК 338.486.1:339.187.44

Франчайзінг / Г. М. Гаряєва, А. М. Хільченко, О. Я. Поліщук // Вісник НТУ «ХП». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків : НТУ «ХП», 2014. – № 63 (1105). – С. 36–40. – Бібліогр. : 2 назв. – ISSN 2227-6809.

У статті надано аналіз державного регулювання франчайзингових відносин, розглядаються невідповідності між правовим регулюванням франчайзингу та фактичною стадією розвитку комерційних відносин, проблеми реєстрації договорів франчайзингу у Цивільному та Торговельному Кодексі України, законодавстві щодо захисту прав інтелектуальної власності, економічної конкуренції та прав споживачів та інших нормативних документах, та пропонувані заходи щодо їх вирішення.

Ключові слова: франчайзинг, франчайзер, франшиза, франчайзинг угоди, кодекс.

УДК 339.543.2

Торгові бар'єри / Г. М. Гаряєва, А. М. Хільченко // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків : НТУ «ХПІ», 2014. – № 63 (1105). – С. 40–45. – Бібліогр. : 2 назв. – ISSN 2227-6809.

У статті розглядаються торгові бар'єри, зокрема проблеми спрощеного порядку митного оформлення, митного оформлення товарів, вироблених у Європейському Союзі, мита на товари тимчасового ввезення, декларування товарів поза місцем знаходження суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності, експорту товарів для ремонту. Пропонується низка заходів щодо вирішення означених проблем в умовах постійного зростання обсягів та розширення масштабів міжнародної торгівлі.

Ключові слова: торговий бар'єр, мито, тимчасове ввезення, Митний кодекс, Кіотська конвенція, Український Комерційний Кодекс.

УДК 341.328(430)

Правові відносини Німеччини та України в контексті подій 2014 року / Г. М. Гаряєва, О. Я. Поліщук, А. М. Хільченко // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків : НТУ «ХПІ», 2014. – № 63 (1105). – С. 45–50. – Бібліогр. : 5 назв. – ISSN 2227-6809.

У статті аналізується проблема важливості міждержавних відносин України і Німеччини. Розглядаються різні аспекти взаємин двох європейських держав. Особливу увагу приділено договірно-правовій базі відносин. Німеччина підтримує зусилля України, спрямовані на побудову міцної і стабільної держави, заснованої на пануванні закону за європейським взірцем. Наприкінці зроблено висновок про раціональність продовження і зміцнення багатоаспектних взаємозв'язків між Німеччиною та Україною.

Ключові слова: угода, міждержавні відносини, взаємовідносини, законодавство, економіка, регулювання.

УДК 340.116

Проблеми реалізації принципів правової держави та громадянського суспільства в Україні / Л. В. Первалова // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків : НТУ «ХПІ», 2014. – № 63 (1105). – С. 50–60. – Бібліогр. : 10 назв. – ISSN 2227-6809.

У статті надається визначення правової держави, громадянського суспільства, розкривається їх сутність. Автор характеризує принципи правової держави та їх втілення у реальній практиці. Особлива увага приділяється економічним проблемам, що призвели до масового скорочення виробництва, закриття підприємств, зростанню безробіття в Україні. Аналіз світової практики, сучасних наукових досліджень дозволив автору всебічно розкрити принцип народного суверенітету, право Українського народу на управління державою

тощо. На підставі принципів правової держави аналізуються проблеми, які необхідно вирішити державі для подолання кризи в Україні, що охопила усі сфери життєдіяльності суспільства. Тільки вирішення цих суттєвих завдань дозволить Україні побудувати громадянське суспільство і правову державу.

Ключові слова: правова держава, громадянське суспільство, принципи правової держави, народний суверенітет, референдум, законодавча ініціатива, легітимність влади, пріоритет прав людини, рівноправ'я держави і особистості, верховенство права, принцип розподілу влади, політичне рівноправ'я громадян, заборона дискримінації.

УДК 340.111(09)

Проблеми взаємної відповідальності держави та особистості в історії політичних вчень Нового часу / М. Ш. Киян, М. Г. Окладна // Вісник НТУ «ХП». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків : НТУ «ХП», 2014. – № 63 (1105). – С. 61–66. – Бібліогр. : 11 назв. – ISSN 2227-6809.

У статті аналізуються погляди таких видатних філософів Нового часу як Г. Гроцій, Т. Гоббс, Дж. Локк, Ш. Монтеск'є, Ж.-Ж. Руссо, І. Кант, Г. Гегель, І. Бентам, Дж. Міль, які обґрунтовували ідею створення суспільства, заснованого на принципах свободи та рівності усіх громадян, вирішували проблему взаємовідносин між особистістю, державою та суспільством. На підставі цих теорій виникає формування принципів правової держави, що знайшли своє відображення у конституціях усіх розвинутих країнах світу, і перш за все це стосується принципу взаємної відповідальності держави та особистості.

Ключові слова: правова держава, відповідальність, суспільний договір, розподіл влади, лібералізм, природні права, типи правління, громадянське суспільство, верховенство права, народне представництво, народний суверенітет.

УДК 340.15(477):324

Сутність типології держави / О. Л. Муренко // Вісник НТУ «ХП». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків : НТУ «ХП», 2014. – № 63 (1105). – С. 66–72. – Бібліогр. : 9 назв. – ISSN 2227-6809.

У даній науковій статті висвітлюються актуальні питання щодо типології держави. У результаті ретельного аналізу наукової літератури визначено значення «держави» і його типи – формаційний і цивілізаційний, проведена класифікація типології держави за різноманітними ознаками. Стаття повною мірою розкриває, а також підкреслює важливість подальшого вивчення даного питання, так як від ступеня пізнання зазначеної теми залежить ефективність функціонування цілих міст, регіонів, областей і всієї держави.

Ключові слова: держава, цивілізація, форма правління, монархія, республіка.

УДК 28.39 159.923.2

Концепція «українського православ'я» М. Сумцова як ціннісний фактор української ідентичності / Н. В. Фрадкіна // Вісник НТУ «ХП». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків : НТУ «ХП», 2014. – № 63 (1105). – С. 73–79. – Бібліогр. : 8 назв. – ISSN 2227-6809.

У статті досліджуються особливості українського християнства висвітлені у працях М. Ф. Сумцова. Розглянуто своєрідний концепт «українського православ'я» на сторінках робіт вченого, що особливо актуалізується у наш час. Виділяються визначальні характери-

стики українського православ'я, які мають вплив на формування національної ідентичності. Наголошується на важливості вивчення наукових ідей М. Сумцова для розуміння світоглядного осердя українського православного життя, православної церкви, для визначення української національної ідентичності.

Ключові слова: українська ідентичність, релігійність, християнство, моральність, демократичність.

УДК 746.3:004.738.5(477.54)

Значення Інтернет-технологій для мистецтва вишивки в сучасному Харкові / В. В. Маліков // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків : НТУ «ХПІ», 2014. – № 63 (1105). – С. 79–85. – Бібліогр. : 12 назв. – ISSN 2227-6809.

У статті досліджується роль служб і ресурсів мережі Інтернет у творчій діяльності сучасних вишивальниць Харкова. Інтернет-сайти, електронна пошта, блоги, форуми, групи в соціальних мережах, файлові сховища є потужними інструментами обміну знаннями про техніку й прийоми вишивання, властивості і якість матеріалів для нього, проведення конкурсів і виставок. Вони сприяють презентації власних досягнень, творенню індивідуального іміджу і колективної ідентичності вишивальниці. Дослідження показує, що ресурси Інтернет є важливим самостійним джерелом для дослідника сучасного декоративно-ужиткового мистецтва.

Ключові слова: Інтернет-технології, вишивка, вишивальниця, «форумовка», мережеві служби.

УДК 241(477)

На шляху національного відродження: релігійна складова духовного світу України кінця ХХ – початку ХХІ століть / М. М. Міщенко // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків : НТУ «ХПІ», 2014. – № 63 (1105). – С. 86–92. – Бібліогр. : 8 назв. – ISSN 2227-6809.

В статті пропонується аналіз релігійної складової суспільного життя українців на рубежі ХХ–ХХІ ст. Акцентується увага на процесах секуляризації та їх негативних наслідках, особливо в сфері духовності та моралі. На зміну християнським нормам, які співзвучні з загальнолюдськими цінностями, приходять категорії користі, практицизму та індивідуалізації. Актуалізація дослідження даних питань пов'язана з потребою національного духовного відродження України та залученням тих духовних засад, що тисячоліття слугували фундаментом української духовності та культури. Національне відродження передбачає звернення до кращих зразків духовності і моральності, традицій і обрядів, витоки яких сягають християнської історії Київської Русі.

Ключові слова: релігія, церква, секуляризація, духовність, культура, етика, національне відродження.

УДК 001:1

Сучасні технології: виклики та ризики / І. В. Владленова // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків : НТУ «ХПІ», 2014. – № 63 (1105). – С. 93–99. – Бібліогр. : 10 назв. – ISSN 2227-6809.

У статті аналізуються ризики, до яких приводять технології, розглядається феномен технізації людської природи, що провокує трансформовану самосвідомість, тра-

нформацію етичних цінностей. Можливо також використання біологічних компонентів для оптимізації технічних процесів (виділення з біологічного середовища і переведення в технічну систему). У такому разі кардинально зміняться існуючі уявлення про природу тілесності. Проблема трансформації соціальної природи людини актуалізується у зв'язку з необмеженими можливостями маніпуляції при широкому використанні високих технологій в суспільстві.

Ключові слова: високі технології, ідентичність, природа людини, етичні цінності.

УДК 163.14.68

Проблеми сучасної епістемології у світлі кантівської етичної концепції / М. В. Смоляга, Г. Г. Старікова // Вісник НТУ «ХП». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків : НТУ «ХП», 2014. – № 63 (1105). – С. 100–105. – Бібліогр. : 4 назв. – ISSN 2227-6809.

Статтю присвячено аксіологічному аспекту сучасної епістемології. Розгляд ціннісних компонентів наукового пізнання є одним з найважливіших умов подальшого розвитку сучасної науки. Одним з перших звернув увагу на морально-ціннісну сторону людського пізнання І. Кант у своїх працях щодо проблем «практичного розуму». Пізнавальна здібність досліджується ним у єдності з оцінювальною і вольовою здібностями людини. Принципова новітність кантівського підходу складає те, що практичному розуму, тобто моральній свідомості, відводиться особлива, провідна роль у людській діяльності. При цьому по-новому визначені місце і роль теоретичного розуму, з'ясовані та доведені його межі і можливості. У фундаменті пізнавальної діяльності лежить співвідношення теоретичного і практичного розуму, або, у сучасній інтерпретації, – діалектика когнітивного і ціннісного, їх взаємопроникнення і взаємодоповнення.

Ключові слова: епістемологія, цінності, мораль, «практичний розум», когнітивне.

УДК 1: [504: 001.18]

Проблеми наукового формулювання у сприйнятті екології як цілісного системного утворення з позиції філософії науки / Н. Б. Годзь // Вісник НТУ «ХП». Серія : Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків : НТУ «ХП», 2014. – № 63 (1105). – С. 106–113. – Бібліогр. : 9 назв. – ISSN 2227-6809.

У межах статті подовжується розкриватися тематика питання функціонування у науковій спільноті понять, їх трансформація, розширення та модифікація. Проаналізовано ряд положень стосовно існування певної низки уявлень стосовно задач та функцій сучасної екології. Підкреслюється важливість комунікації у сучасній науці та важливість ретельного пошуку перегляду попередніх праць з метою уточнення та поновлення втраченого, та «забутого» знання. Означається велика роль бібліотечної та архівної системи у цій роботі з позиції філософії науки. Екологію слід вважати як науку, яка максимально відтворює ознаку поєднання у собі наукових інтересів, скерованих як у дослідження минулого, так й майбутнього. Нам важлива концепція Гр. Грузинцева про здвиг у науці (системність, релятивізм та екзактність) та його визначення екзактності як нового рівня вимог до вирішення задач, які наука не може вирішити за допомогою старих логічних схем.

Ключові слова: метод, наука, наукове знання, наукова спільнота, пізнання, система, екзактність, екологія.

УДК 16 (075.8)

Категоричний силогізм / О. В. Стричинець // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків : НТУ «ХПІ», 2014. – № 63 (1105). – С. 113–117. – Бібліогр. : 1 назв. – ISSN 2227-6809.

У статті розглядається категоричний силогізм, який розуміється родо-видовим способом, що є вдосконаленням його традиційного розуміння. Категоричний силогізм складається із трьох суджень: двох засновків і висновку. Автор формулює визначення родо-видового способу розуміння категоричного силогізму. Дослідження дозволяє дати визначення категоричного силогізму, а також обґрунтувати його формулу й аксіому. У підсумку формулюються правила категоричного силогізму, розглянуто його фігури і модуси.

Ключові слова: категоричний силогізм, родо-видовий спосіб розуміння категоричного силогізму, формула, аксіома, правила, фігури і модуси категоричного силогізму.

УДК: 339.341

Правові аспекти регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства / А. В. Шкумат // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків : НТУ «ХПІ», 2014. – № 63 (1105). – С. 118–125. – Бібліогр. : 10 назв. – ISSN 2227-6809.

У статті проаналізовано правові аспекти регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Розглянуто основні органи державної влади і органи місцевого самоврядування, їх вплив на регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Досліджено значення розвитку правової основи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Систематизовано функції державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, а також їх розподіл між органами влади.

Ключові слова: зовнішньоекономічна діяльність, правове регулювання, правове забезпечення.

УДК 658:330.322

Шляхи інвестування підприємств ОПК та підприємств з капітального ремонту МО / М. П. Горбунов, О. Ю. Ренкас // Вісник НТУ «ХПІ». Серія : Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків : НТУ «ХПІ», 2014. – № 63 (1105). – С. 125–133. – Бібліогр. : 10 назв. – ISSN 2227-6809.

У статті проаналізовано стан підприємств оборонно-промислового комплексу та підприємств міністерства оборони України. На прикладі держав з розвинутою економікою Європи та Сходу розглянути та запропоновані можливі шляхи інвестування підприємств ОПК та МО що забезпечить їх науково-технічний прогрес, у тому числі в суміжних галузях промисловості; створення науково-промислової бази для забезпечення оборони та безпеки держави, оснащення ЗСУ сучасними ОВТ; забезпечення створення на сучасній технологічній основі складної наукоємної техніки.

Ключові слова: інвестиції, офсет, лізинг, оборонно-промисловий комплекс, озброєння та військова техніка.